

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.099/2023/11.

A felperesek:

(I. r. felperes neve) ((lakcím 1.)) I. rendű

(II. r. felperes neve) ((lakcím 1.)) II. rendű

(III. r. felperes neve) ((lakcím 1.)) III. rendű

(IV. r. felperes neve) ((lakcím 2.)) IV. rendű

(V. r. felperes neve) (lakcím 3.)) V. rendű

(VI. r. felperes neve) ((lakcím 3.)) VI. rendű

(VII. r. felperes neve) ((lakcím 3.)) VII. rendű

A felperesek képviselői:

Munz és Társai Ügyvédi Iroda (iroda címe.; ügyintéző: dr. Munz Károly ügyvéd) I-III. rendűért

Tabi Ügyvédi Iroda (iroda 2. címe.; ügyintéző: dr. Tabi Mária Zsuzsanna ügyvéd) IV-VII. rendűért

Az alperes:

(alperes neve) ((lakcím 4.))

Az alperes képviselői:

Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda (iroda 3. címe., ügyintéző:

ifj. dr. Gábor László ügyvéd)

Dr. Farkas Csaba ügyvéd (cím.)

A per tárgya:

személyiségvédelmi igény érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 7.P.20.070/2022/33.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

alperes, 7.P.20.070/2022/37.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a IV-VII. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 6000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – 8000 (nyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség az e határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes testvére (a továbbiakban: örökhagyó) (dátum)-én vadászfegyverével megölte az I-II. rendű felperesek akkor 18 éves gyermekét, aki a III. rendű felperes testvére volt, valamint a IV. és V. rendű felperesek akkor 24 éves gyermekét, aki a VI. és VII. rendű felperesek testvére volt. A IV. és V. rendű felperesek gyermekével a halála körüli időpontban közösült is. Ezután a helyszínről elmenekült, majd másnap öngyilkos lett.

[2] A felpereseket közeli hozzátartozóik halála jelentősen megviselte.

[3] Az örökhagyó hagyatékát – írásbeli végrendelete alapján – a közjegyző az alperesnek adta át 2022. március 3-án meghozott ideiglenes hatályú végzésével. A hagyatéki eljárás során az I-VII. rendű felperesek hagyatéki hitelezői igényt jelentettek be személyenként 6.944.252 forint sérelemdíjra.

A kereseti kérelmek és az ellenkérelem

[4] Az I-VII. rendű felperesek kérték megállapítani, az örökhagyó azzal, hogy megölte közeli hozzátartozójukat, megsértette a magánélethez fűződő személyiségi jogukat. Kérték továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest részükre személyenként 8.000.000 forint sérelemdíj és annak 2021. június 20-tól a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére annak megállapítása mellett, hogy e kötelezettség teljesítéséért az alperes a hagyatéki vagyontárgyakkal, azok hasznaival felel.

[5] Az alperes módosított ellenkérelmében elismerte a személyiségi jogsértés tényét, ezt meghaladóan azonban a kereset elutasítását kérte. Másodlagosan vitatta az igényelt sérelemdíj összegét.

Az elsőfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, az örökhagyó megsértette a felperesek magánélethez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy közeli hozzátartozójukat megölte. Kötelezte, hogy fizessen meg az I-VII. rendű felpereseknek személyenként 8.000.000 forintot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az alperes az elsőfokú ítéletben meghatározott fizetési kötelezettségei teljesítéséért – azok rendezéséig – az alábbi hagyatéki vagyontárgyakkal és azok hasznaival felel:

- (lakásingatlan címe, hrsz.-a) ajtószám alatti, 65,98m² alapterületű lakás ingatlan örökhagyó nevén álló 1/1 tulajdoni hányada, amelyet szülei holtig tartó haszonélvezeti joga terhel;

- (garázs hrsz.-a) helyrajzi számú, 16,5 m² területű garázs ingatlan örökhagyó nevén álló 1/1 arányú tulajdoni hányada;

- a (P.) Kft.-nél az örökhagyó nevén nyilvántartott 436.586 forint ki nem fizetett járandóság;

- a (M.) Zrt.-nél az örökhagyó nevén nyilvántartott (X) sorozatszámú, (....) sorszámu, 500.000 forint névértékű (c) államkötvény 528.266 forint követelési értéken;

- a (M.) Zrt.-nél az örökhagyó nevén nyilvántartott (X) sorozatszámú, (...) sorszámu, 500.000 forint névértékű (c) államkötvény 519.340 forint követelési értéken;

- a (M.) Zrt.-nél az örökhagyó nevén nyilvántartott (X) sorozatszámú, (..) sorszámu, 500.000 forint névértékű (c) államkötvény 519.340 forint követelési értéken;

- (M.) Zrt.-nél az örökhagyó nevén nyilvántartott (Y) sorozatszámú, (....) sorszámu, 500.000 forint névértékű (c) államkötvény 506.200 forint követelési értéken;

- a (M.) Zrt.-nél az örökhagyó nevén nyilvántartott (Y) sorozatszámú, (.....) sorszámu, 500.000 forint névértékű (c) államkötvény 506.200 forint követelési értéken;

- az (gpmű frg.rszm.-a) forgalmi rendszámú, (autó típusa) gyártmányú, 204 típusú, C 200 CDI kereskedelmi leírású gépjármű;

- a (B.) Zrt.-nél az örökhagyó nevén vezetett (.....) számú bankszámla 528.332 forint egyenlege;

- (v.puska megjelölése) gyártási számú golyós vadászpuska.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I-III. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 1.200.000 forint, míg a IV-VII. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 1.632.671 forint perköltséget.

Ezen felül 1.500.000 forint elsőfokú eljárási illeték 60 napon belüli megfizetésére kötelezte az Állami Adó- és Vámhatóság illetékbevételi számlájára. Tájékoztatta a feleket fellebbezési jogukról és – egyebek mellett arról –, hogy a fél által jogi képviselő nélkül előterjesztett fellebbezést a bíróság hiánypótlási felhívás kiadása nélkül visszautasítja.

[7] A jogvita érdemével kapcsolatos jogi álláspontjának részletes kifejtése mellett kitért arra, hogy az I-III. rendű felperesek által igényelt elsőfokú perköltség (személyenként 1.000.000 forint) jelentősen eltúlzott, mivel felperesenként 12,5 % arányt képvisel a pertárgyértékhez viszonyítottnak. Rámutatott, hogy az ügy nem volt különösen bonyolultnak tekinthető, mert az alperes az első perfelvételi tárgyaláson elismerte a sérelemdíj iránti követelés jogalapját. Erre tekintettel valamennyi felperes esetében a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdés a) pontjában írt mérték alkalmazásával határozta meg a nekik járó elsőfokú perköltséget, amelyhez a IV-VII. rendű felperesek esetében hozzászámította az általuk tanú költségtérítésére előlegezett 32.675 forintot. Utalt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdésére és 81. § (1) bekezdésére.

[8] A feljegyzett illeték állam javára történő megfizetésére a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest. Ennek teljesítési határidejét, módját, a mulasztás jogkövetkezményét a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. §-a alapján határozta meg, utalva az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) rendelkezéseire is.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelmek

[9] Az alperes fellebbezésében – tartalmilag – az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, az őt terhelő elsőfokú perköltség, valamint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére 12 havi részletfizetés engedélyezését kérte minden tárgyhónap 10. napjáig esedékesen. Indokolása szerint havi 250.000 forintos jövedelme nem teszi lehetővé az egyösszegű teljesítést, az a megélhetését, vagyoni helyzetét nagymértékben veszélyeztetné. A későbbiekben – jogi képviselő közreműködése nélkül benyújtott beadványaiban – további érveket sorakoztatott fel a részletekben történő teljesítés megalapozására.

[10] Az I-III. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezéseinek helybenhagyására irányult. Kifejtették: az alperes bizonyosan nem a havi rendszeres jövedelméből kívánja a perköltséget és az illetéket megfizetni, mert az arra nem nyújt fedezetet. Ezt figyelembe véve vállalása irreális. Ugyanakkor úgy vélték, ha annak van alapja, akkor nem tárt fel teljes körűen a jövedelmi és vagyoni viszonyait.

[11] A IV-VII. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelmükben szintén az elsőfokú ítélet megfellebbezett részének helybenhagyását kérték. Megítélésük szerint az alperes rendelkezik olyan vagyoni forrással, ami lehetővé teszi számára a perköltség egyösszegű megfizetését. A havi munkabérét alapul véve viszont a vállalt részletek teljesítését nem látták biztosítottnak.

Az ítéltábla döntésének indokai

[12] A fellebbezés alaptalan.

[13] Az ítéltábla előrebocsátja: miután az alperes a részletfizetési kérelmét az elsőfokú ítélet elleni fellebbezési határidőben [Pp. 364. § (6) bekezdés] nyújtotta be, az az elsőfokú perköltség és illeték teljesítési határideje elleni fellebbezésnek minősül, az ezzel kapcsolatos bírói gyakorlat a Pp. hatálybalépésével sem változott (A polgári perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja II/III., szerkesztő: Varga István; Budapest, 2018. HVG ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.; 3923. bekezdés). Ennek alapvető indoka, hogy az elsőfokú bíróság a részletfizetési kérelemről csak a határozat jogerőre emelkedése után dönthet a Pp. 344. § (3) bekezdése alapján.

[14] A Pp. 344. § (2) bekezdése értelmében, ha ez a felek méltányos érdekeinek mérlegelése alapján, illetve a kötelezettség természete miatt indokoltnak mutatkozik, a bíróság elrendelheti a kötelezettségnek részletekben történő teljesítését is. Az erre irányuló kérelmet körütekintően, az ellenérdekű felek oldalán felmerülő valamennyi szempont együttes mérlegelésével, érdekösszemérés útján kell elbírálni (hasonlóan: BDT2017. 3790). Ehhez jelen esetben vizsgálni kell a kötelezett jövedelmi és vagyoni helyzetét, valamint a jogosultnak a perköltség mielőbbi megtérüléséhez fűződő érdekét, hiszen a jogi képviselő munkadíját a képviselt fél többnyire a kötelezett teljesítésétől függetlenül meg kell fizesse. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a kötelezett mutatott-e hajlandóságot a teljesítésre.

[15] Mindezek alapján csupán az egyik mérlegelendő szempont az alperes – nem vitatottan – viszonylag alacsony, havi 250.000 forintos jövedelme. Emellett lényeges az is, hogy a vagyona mekkora. Az alperes esetében ez igen jelenetős, hiszen az örökhagyó után örökölt egy szegedi lakás- és egy garázs ingatlant, 436.586 forint ki nem fizetett járandóságot, összesen 5 darab, egyenként 500.000 forint névértékű és ennél magasabb követelési értékű államkötvényt, egy gépjárművet, 528.332 forint bankszámla egyenleget és egy vadászfegyvert. Ezt tekintetbe véve – a sérelemdíj fizetési kötelezettség mellett is – azt lehet megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott perköltségek egyösszegű teljesítése nem okozhat számára olyan fokú nehézséget, amelyet fellebbezésében felvázolt. [Megjegyzi az ítéltábla, az alperes ezt követő beadványait jogi képviselőinek közreműködése nélkül nyújtotta be, így azok hatálytalanok a Pp. 74. § (1) bekezdése szerint, mert – ahogy azt már az elsőfokú bíróság 2. számú végzése tartalmazta – a perben, annak minden szakaszában kötelező a jogi képviselő a Pp. 72. § (1) bekezdése értelmében.] Emellett értékelve a felperesek teljesítéshez fűződő érdekét, jogi képviselőik felé fennálló fizetési kötelezettségüket, nem indokolt a részletfizetés elrendelése a perköltség vonatkozásában. Ezt támasztja alá az is, hogy bár az alperes az elsőfokú ítélet sérelemdíjra vonatkozó rendelkezése ellen nem fellebbezett, az jogerőre emelkedett, a marasztalási összegeket – a fellebbezési ellenkérelmekben írtak szerint – részben sem teljesítette.

[16] A kifejtettakra tekintettel az elsőfokú perköltség részletekben való teljesítésének elrendelése indokolatlan.

[17] Az alperes fellebbezésében ugyancsak részletfizetés engedélyezését kérte az elsőfokú eljárási illeték megfizetésére vonatkozóan.

[18] A bírósági eljárásra irányadó jogszabályok kötelező rendelkezéseket tartalmaznak a meg nem fizetett eljárási illeték megfizetésére vonatkozóan, amelyekről a bíróságnak tájékoztatnia kell a feleket. Így a bíróságnak alkalmaznia kell az IM rendelet 3. § (3) bekezdés c) pontját, amelynek értelmében, ha a bíróság határozatában az illeték viseléséről dönt, határozatában tájékoztatást ad a fizetési kötelezettség illetékekről szóló törvény esedékességének időpontjáról. Az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint, ha a bíróság a határozatában az illeték

viseléséről dönt, a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Ennek alapján az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg az illetékfizetési kötelezettség teljesítésének határidejét, az idézett rendelkezéstől nem térhetett el, és ez irányadó az ítéltáblára is. Ez nem zárja ki a részletfizetés utólagos engedélyezésének lehetőségét, azonban arról nem a bíróság dönt: azt az ítélet jogerőre emelkedése után az adóhatóság – a fél oda benyújtott kérelmére – engedélyezheti. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) hatálya ugyanis kiterjed – többek között – az illetékkel összefüggő kötelező befizetésre [Art. 6. § (2) bekezdés a) pont]. Az Art. 198. § (1) bekezdéséhez fűzött kommentár szerint pedig az illetékfizetési könnyítés csak az adóhatóságnál nyilvántartott kötelezettségekre engedélyezhető és a kérelem teljesítése az adóhatóság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[19] Mindebből következően a bíróságnak nincs hatásköre részletfizetést, ezzel fizetési könnyítést engedélyezni a fizetendő elsőfokú eljárási illetékre. Lényeges ugyanakkor, hogy fizetési könnyítést az adóhatóság is csak az illetékre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés jogerőre emelkedése után engedélyezhet, hiszen csak azt követően fogja azt kötelezettségként nyilvántartani.

[20] A fenti indokok miatt az ítéltábla az erre irányuló fellebbezési kérelem megalapozottságát érdemben nem vizsgálhatta.

[21] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

[22] Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes köteles megtéríteni a pernyertesnek minősülő felperesek másodfokú perköltségét a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján. Miután az I-III. rendű felperesek nem számítottak fel fellebbezési ellenkérelmükben másodfokú perköltséget, abban az ítéltábla az alperest nem marasztalta [Pp. 82. § (1) és (3) bekezdés]. A IV-VII. rendű felperesek a R. 3. §-a alapján igényeltek másodfokú perköltséget, amelyet az ítéltábla e törvényhely (3) bekezdésének alkalmazásával határozott meg, figyelembe véve, hogy fellebbezési ellenkérelmük elkészítése egy óránál hosszabb időtartamot nem igényelt. Az így megállapított ügyvédi munkadíj a IV-VII. rendű felpereseket, mint együttes jogosultakat illeti.

[23] A tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben [Itv. 62. § (1) bekezdés f) pont] a fellebbezési eljárás illetéke az Itv. 48. §-a értelmében 8000 forint, amit az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes köteles megfizetni a jogerős ítélet meghozatalától számított 60 napon belül a Nemzeti Adó és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú számlájára. Közleményként fel kell tüntetnie az adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot is.

[24] Az ítéltábla figyelmezteti az alperest, ha az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az Art. rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[25] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése és (3) bekezdés c) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2023. június 23.

Dr. Kiss Gabriella sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró

